

Pētniecības pieteikuma vienošanās Nr. 1.1.1.2/VIAA/2/18/298

2019.09.30. Pētījumā "Sakņu piepes *Heterobasidion* spp. izplatība un citu sēņu sabiedrības parastās egles audzēs uz bijušajām lauksaimniecības zemēm" paveiktais

Jau aizritējusi viena ceturtdaļa no projekta īstenošanai atvēlētā laika. Tas šķiet kā labs atskaites punkts, lai informētu par projektā paveikto.

1. Apkopota informācija par egļu audzēm uz bijušajām lauksaimniecības zemēm Latvijā, kā arī ievākta informācija par citu valstu pieredzi lauksaimniecības zemju apmežošanā, saistībā ar fitopatoloģiskajiem riskiem un augsnes faktoriem.
2. Pēcdoktoranta kapacitāte celta, piedaloties NOVAursos Norvēģijā un ECCO konferencē Itālijā, kā arī patstāvīgi plānojot un realizējot projektā iecerēto.
3. Ar sakņu trupī inficēto audžu atlases veikta gada pirmajā pusē. Apsekotas 24 egļu audzes uz bijušajās lauksaimniecības zemēs, kurās veikta kopšana. Sakņu trapes infekcijas konstatēta 11 no šīm audzēm. No inficētajām audzēm izvēlētas trīs, kurās trapes izplatība pētīta detalizēti: koki un celmi kartēti, no tiem ievākti koksnes paraugi, lai novērtētu *Heterobasidion* spp. infekcijas sastopamību. Konstatēts, ka šajās audzēs ir augsts inficēto koku īpatsvars (24–33%).
4. Analizējot sakņu piepes populāciju struktūru, konstatēts, ka galvenais infekcijas avots ir sakņu piepes sporas. Infekcijas izplatība sakņu kontaktu ceļā jeb sekundārā infekcija konstatēta tikai atsevišķos gadījumos.
5. Inficētajās audzēs no dzīvajiem trupējušiem kokiem ievākti stumbra un sakņu koksnes paraugi sēņu sabiedrību analīzei (kopā 300 paraugi).
6. Augsnes un koksnes paraugi sēņu sabiedrību analīzei ievākti arī 20–40 gadus vecās egļu audzēs uz bijušajām lauksaimniecības zemēs (kopā 400 paraugi).
7. Sabiedrība ar fitopatoloģijas un mikoloģijas aktualitātēm iepazīstināta gan skolēniem šī gada martā viesojoties Silavā, gan Eiropas Zinātnieku nakts ietvaros.
8. Šo mēnešu laikā ar projekta ārzemju partneriem patstāvīgi saskaņoti pētījuma uzdevumi, precizēti metodoloģiskie risinājumi un informēts par darba virzību. Projekta tīklošanās lielākais pasākums šajā periodā bija vizīte Somijas institūtā Luke, kā arī īsā, bet vērtīgā vizīte pie Tartu kolēģiem.

2019. gada pēdējā ceturksnī plānots sākt paraugu sagatavošanu nākamās paaudzes sekvencēšanai, kā arī apkopot visus datus par pētījuma objektiem un egļu augšanas gaitu tajos.